

Põide piirkonna ettepanekud üldplaneeringu lähteseisukohtadele

Tornimäe

12. detsember 2018

Nii Põide piirkonna, kui ka kogu Ida-Saaremaa osas vajavad lahendamist sotsiaaleluruumidega seonduvad küsimused. Oleme mitmel korral pöördunud oma ettepanekutega vallavalitsuse poole. Lisame siinkohal väljavõtte Põide osavalla koosoleku protokollist 22. august 2018 nr 1-8/7:

- Leiti, et ühinemiskokkuleppes ette nähtud munitsipaaleluruumide rekonstrueerimine sellisel kujul pole otstarbekas, kuna 6 korteriga Pihlaka elamu on amortiseerunud ning sealsed tingimused erivajadustega või eakate abivajajate toimetulekuks on ebasoodsad (kõrged trepid, korterite planeering, pesemistingimuste puudumine). Alternatiividena pakuti välja praegustele üürnikele asenduseluruumide soetamine Tornimäe ja Kärneri külade kortermajadest või siis astumine ostu-müügi läbirääkimistesse PÜ-ga Ranna Agro. Nimetatud firmal on Tornimäel suur kontorihoone, mis on vähesel määral kasutuses ning kohandamine erivajadustele vastavaks oleks lihtsam. Nähakse, et Põide piirkonna abivajajatele peaks eluasemeteenuse pakkumine olema jätkuvalt Põide piirkonnas. Põide piirkonna ettepanekutes Saaremaa valla arengukava koostamisel on selline võimalus juba kajastatud (vt. protokoll 28. mai nr 1-8/5, lisa). Olukorra kaardistamiseks kutsuda Saaremaa valla sotsiaalosakonna esindajad kohapeale hindamaks olukorda ning tegemaks omapoolseid ettepanekuid elamisväärsete tingimuste tagamiseks (loomiseks).

Põide osavallakogu 28 mai koosoleku protokoll nr 1-8/5 Lisa-ettepanekud Saaremaa valla arengukava koostamiseks (manusena lisatud) on kirjas:

15. PÜ Ranna Agro Tornimäe kontorihoone otstarbekam kasutus - vabal pinnal oleks tulevikus võimalik tegeleda ettevõtlusega, majutuse või eakate hooldamisega.

Oleme jätkuvalt seda meelt, et koostöös PÜ-ga Ranna Agro oleks võimalik kontorihoone baasil pakkuda nn. koridor-hostel tüüpi tubadega majutus- ja hooldusvõimalusi nii kohapeal olevatele elanikele kui ka väljaspoole. Täiesti on kasutamata hoone keldrikorrus, kuhu omal ajal oli planeeritud basseini ehitus ja muu sinna juurde kuuluv. Ümberkaudu paiknevatest kortermajadest oleks võimalik teenindav personal palgata ja seoses sellega vähendada tööpuudust. Plussiks on kaupluse lähedus. Sama hoone teises tiivas asuvad teenuskeskus, raamatukogu ja klubi.

Lisaks tegime ettepaneku:

13. Algatada Tornimäe keskuse detailplaneering, läbi mille oleks võimalik tegeleda elamuehitusega (see omakorda ergutaks noorte perede piirkonda, ehk maale tulekut), rajada rahvamaja taha virgestusala ja kogu keskust läbiv valgustus, haljastus.

Jätkuvalt oleme huvitatud tehnopargi edasiarendustest OÜ Alunaut ja Tornimäe Masinaühistu Tulundusühistu territooriumidel.

Vallale kuuluvad lautrikohad ja sadamad tuleb korda teha ja aktiivsesse kasutusse võtta.

Pöide ehk Kahutsi maalinna arendus vaatamisväärsusena (kutsuda uuesti ellu projekt Saaremaa maalinnade arendamiseks ja tutvustamiseks).

Matkaraja (võimalusel ka kergliiklustee) rajamine marsruudil Tornimäe - Pöide terviserada- Pöide kirik - Kahutsi maalinn - Koigi matkarada.

Pöide piirkonnas vaatamisväärtuste tähistamine, vastavate andmete koondamine ja presenteerimine.

Pöide osavallakogu ja teenuskeskuse nimel

Õnne Sööt

/allkirjastatud digitaalselt/

Pöide osavallakogu esinaine

Põide piirkonna ettepanekud Saaremaa valla arengukava koostamiseks:

1. Kriisikava väljatöötamine osavalla tasemeni, nii et oleks tagatud kodanikukaitse. Tähtsamatele objektidele nagu kool, lasteaed, rahvamaja, korterelamud, tuleb ette näha lahendused hädaolukordadest väljatulekuks (näiteks, mis võimalused on saada vajadusel elektrit, toitu või puhast vett?).
2. Avalike ujumiskohtade korrashoid. Tagada varustatus prügikastide ja WC-dega. Korrastada nendeni viivad teed.
3. Jätkata vabatahtliku tegevuse toetamist, olgu siis seltsingute, mittetulundusühingute vms. kaudu. Sealhulgas leida võimalused külavanematele kulude kompenseerimiseks ja tasu maksmiseks.
4. Tagada tegutsevatele kodanikuühendustele, mis toimetavad valla bilanssi kuuluva varaga, nagu Tujutare (endine Põide kauplus), Kõrkvere päevakeskus, päästemaja jt., valla eelarvest hoonete ülalpidamiskulude (elekter, küte, vesi) eest tasumine.
5. Säilitada Tornimäe Põhikoolis vähemalt I ja II kooliaste. Remontida võimla ja kaasajastada staadion. Alternatiivina välja pakkuda hoolduskeskus (eakate asundus samas majas või ka mõnes teises keskses olevas ehitises), kus saaksid kohalikud elanikud läbi valla tööd. Investeeringukavas olevate kooli ja lasteaia hoonete küttesüsteemi rekonstrueerimise käigus korrastada ka nende kliimasüsteem (ventilatsioon). Kalkuleeritult peab uurima päikeseenergia lokaalset kasutamisevõimalust nii klassi- kui ka teiste ruumide jahutamiseks päikese ülekülluse ajal. See on oluline ka hoonete muudel eesmärkidel kasutamisel ja muudaks nende kliima-küttesüsteemi mingil määral autonoomseks. Võimalusel kasutada rahastamist läbi Kredexi praeguste pakkumiste ja poliitika.
6. Jätkata Tornimäe lasteaia parendamist, sealhulgas renoveerida mänguväljak ja vahetada välja hoone välisvooder.
7. Ehitada lõplikult välja Tornimäe rahvamaja keldrikorrus.
8. Renoveerida Kõrkvere päevakeskuse hoone.
9. Säilitada Ida Saaremaa piirkonnas esmatasandi arstiabi, kaasa arvatud hambaravi.
10. Tagada toimiv transporditeenus, et kaugemagi küla elanikud pääseksid ilma lisakulutusteta neile ette nähtud hüvesid tarbima.
11. Säilitada Tornimäe kauplus.
12. Käivitada kauplusauto ring osavallakogu küladesse.
13. Algatada Tornimäe keskuse detailplaneering, läbi mille oleks võimalik tegeleda elamuehitusega (see omakorda ergutaks noorte perede piirkonda, ehk maale tulekut), rajada rahvamaja taha virgestusala ja kogu keskust läbiv valgustus, haljastus.
14. Tornimäe tehnopargi väljaehitamine, tehes seda OÜ Alunaut ja Tulundusühistu Tornimäe Masinaühistu territooriumi baasil.
15. PÜ Ranna Agro Tornimäe kontorihoone otstarbekam kasutus - vabal pinnal oleks tulevikus võimalik tegeleda ettevõtlusega, majutuse või eakate hooldamisega.

16. Säilitada, hoida ja parendada Kübassaare looduslaagrit, Koigi mõisaparki, Koigi matkarada, Põide terviserada, Mihkel Ranna dendraariumit, Tornimäe ja Põide kirikut, Kahutsi maalinna jt. olulisi kultuuriväärtuslikke või muinsuskaitselisi objekte.

17. Kahutsi maalinna võimalused kultuuri- ja muusikaürituste korraldamise kohana igakülgsest ära kasutada.

18. Korrastada ja uuendada viidamajandust.

19. Korrastada Unguma peakraav (vähemalt suudmeala c. 600 m ulatuses) võimaldamaks kalade tõusu kevadel kudemaks ja hoidmaks poldriala põllumajanduslikus kasutuses. Parim lahendus on kogu pikkuses kuni poldrini välja tõsta must sete, mis on sinna ladestunud Põide meierei ajast, kui lõssijäägid settebasseinidest läbi Kuke jõe sinna jõudsid. Võimalik läbi Põllumajandusameti eesvool korda teha.

20. Jätkata teede korrastamist ja mustkatte alla viimist.

21. Pihlaka elamu munitsipaaluruumide rekonstrueerimine.